

ලනුරු කොරියාවට එරෙහි යුද ව්‍යායාමය හමුවේ, ව්‍යුත් ආන්ඩ්වේ අර්ථය උත්සන්නවේ

Trump administration crisis worsens amid war drive against North Korea

පිටර් සිමන්සිස් විසින්

2017 ඔක්තෝබර් 5

විදෙස් පිළිවෙත් මූල්‍යරගෙන, ව්‍යුත් ආන්ඩ්ව තුළ යාන්තමින් සගවාගෙන ඇති බෙදුම් 4දා යලි වතාවක් එමුවන් පැමිනියේය. රාජ්‍ය ලේකම් රෙක්ස් විලර්සන්, ව්‍යුත්ට "මූල්‍යයෙක්" යයි ජුලි මාසයේදී ව්‍යුත්ගේ උසස් නිලධාරීන් හමුවේ පෙන්වගනයේ පැවති රස්වීමකදී පැවසු බවත්, ඔහු ඉල්ලා ඇස්වීමට ඔන්න මෙන්න කියා ඇති බවත් පළවු බලගතු සාක්ෂි සහිත එන්ඩිස් වාර්තාවකට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඔහුට බල කෙරී ඇත.

මාධ්‍ය වෙත පරිස්සම් සහගතව කළ ප්‍රකාශයකදී විලර්සන්, තමා ඉල්ලා ඇස්වීමට යන බවත්, උප ජනාධිපති මයිස් පෙන්ස් හා තවත් නිලධාරීන් එස් තොකරන ලෙස තමා ඒත්තු ගැන්වු බවත් පළවු වාර්තා ප්‍රතික්ෂේප කළේය. ඔහු පෙන්වග නයේදී ව්‍යුත්ට මූල්‍යයෙක් කිවු බවට පළවු වාර්තා ඔහු පසෙකට දැමු නමුත් එය ප්‍රතික්ෂේප කළේ නයි. ඔහු ජනාධිපති හා ඔහුගේ විදේස් පිළිවෙත ප්‍රසංසාවට ලක් කළේය.

කිසිදු මත්සේදයක් නයි බව පෙන්වීමට, විලර්සන් ද ව්‍යුත් හා ආන්ඩ්වේ ව්‍යවහාර ප්‍රකාශයකින් ද විසින් දරනු ලබන සාමූහික උත්සාහය තිබියේවී නමුත් රාජ්‍ය ලේකම් ප්‍රකිද්ධියෙක්ම ව්‍යුත් සමග තොරාක්වී සිටියි. ඒ, උතුරු කොරියාවට එරෙහි ඇමරිකාවේ උත්සන්න වන යුද ව්‍යායාමය මූල්‍යරගෙන බව වඩාත් කැපී පෙනේ.

පසුගිය සතියේ අසාමාන්‍ය ලෙස විලර්සන්ට කළ තරවුවෙදී ව්‍යුත් පැවසුවේ, රාජ්‍ය ලේකම් "තම කාලය නාස්ති කරන" බවයි. මාධ්‍යවේදීන්ට ඔහු පැවසුවේ විලර්සන්, කොරියානු අර්ධදීවීපයේ ඇවිල යන අනතුරදායක ගැටුම සමනය කිරීම උතුරු කොරියාව සමග සාකච්ඡා කිරීමේ හැකියාව සෞයාබලමින් සිටින බවයි. ව්‍යුත් විසින් පියෙකාංයීනය සමග කිසිදු සාකච්ඡාවක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම, විලර්සන්ට ගැසු අතුළු පහරක් පමනක්

තොව, ඔහු පසු සිය දිනවල සාකච්ඡා කරමින් සිටි වින නායකයින්ට එල්ල කළ ප්‍රහාරයක් ද විය.

ව්‍යුත් හා විලර්සන් අතර කුමන මතහේද පැවතිය ද ඒවා තනිකරම උපතුමකය. ව්‍යුත් මෙන්ම විලර්සන් ද උතුරු කොරියාව ඇමරිකාවේ නියමය පරිදි සිය න්‍යාම්වික ආම්පන්න අතහැර දැමීමට එකග තොවන්නේ නම්, එරටට එරෙහිව යුද්ධියට පැනීමට කැපෙට සිටි. එහෙත් මුළු ගනාවකගේ පිවිත විනාශ කළ හැකි හා ලේකය යුද්ධියකට අදා දුමන ගැටුමේ දැවන්ත කම හමුවේ ඔහු, න්‍යාම්වික හරනයකට උතුරු කොරියාව එකග කරවා ගැනීමේ සාකච්ඡාවන්ට ඇති ඉඩ කඩ බැහැර තොකරයි.

සාකච්ඡා සඳහා ඇති හැකියාව බැහැර කරන ව්‍යුත්, දැනෙටමත් ප්‍රකේෂකරනයේ හා යුද්ධියක මග තෝරාගෙන ඇති බව පෙන්නුම් කරයි. මුළු ගෙන්රා 25 ක ජනගහනයක් ඇති රට "මූලුමතින්ම වනසා දුමන" බව පැවසුමින්, එක්සත් ජාතීන් හමුවේ ඔහු එය ඇගුවුම් කළේය. ව්‍යුත් සිය විවිටර පනිවිඩය මගින් විලර්සන්ට පැවසුවේ "ඕඛගේ ගක්තිය නාස්ති කරන්ව එහෙත් එපා රෙක්ස්, අපි කළ යුතු දේ කරමු" යනුවෙති.

සෙනේට් හමුදා සේවා කොමිස්ම හමුවේ දුන් සාක්ෂියෙදී ආරක්ෂක ලේකම් පේමිස් මැටිස්, තමන් රාජ්‍ය ලේකම්ගේ "රාජ්‍යතාන්ත්‍රික විසුද්ධිමක්" සෞයා ගැනීමට දරන උත්සාහයෙදී මූලුමතින්ම සහාය දක්වන නමුත් එක්සත් ජනපදය හා අපගේ මිතුර්න්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳව සැලකීමෙන් වන" බව පැවසුවේ ප්‍රවේශම් සහගතවය.

සාකච්ඡා, කාලය කා දැමීමක් ලෙස ව්‍යුත් විසින් බැහැර කරනු ලබා ගැන විමසු කළ මැටිස්, ආන්ඩ්වේ බෙදුම් අවම කිරීමේ උත්සාහයක යෙදුනි. විලර්සන් "උතුරු සමග සාකච්ඡා කිරීමට ඇති හැකියාවන් සෞයා බලනවා" පැමනක් යයි ඔහු පැවසිය. "කළ ඉකුත්වීමට පෙර ඔවුන් සමග කිවා තොකිරීම පිළිබඳව ජනාධිපති තිතර කියන දේට පිටින් අප ඔවුන් සමග සාකච්ඡා කරන්නේ නයි."

එහෙත් මැටිස්, එම කම්ටු විමසීමේදීම, තමා

ඉරානයේ න්‍යාම්පික වැඩසටහන බිරුපතල ලෙස සිමාකල 2015 ගිවිසුමට සහාය දක්වන බව පවසන කළ, ජනාධිපතිව එරෙහිව වතු ලෙස පෙනී සිටියේ. “ඉරානය ගිවිසුමට එකග්‍රව කටයුතු කරන බව අපට තීරනය කළ හැකිනම් ද එය අපගේ ඉහළම අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල දැයි අපට තීරනය කළ හැකි නම් ද පැහැදිලිවම අපි එය පිළිගනිමු.”

ව්‍යුත්පාදී ඉරාන ගිවිසුම යල යලත් හෙළා දුටුවේය. ඔහු පවසන්නේ, එය වනානි ජාතිය මදිහත්වූ “නරකම හා වඩාත්ම ඒක පාර්ශවික ගිවිසුමක්” වන බවය. ඒ ගැන යල සාකච්ඡා කළ යුතු යයි අමෙරිකාව කියා සිටින නමුත් එය, අමෙරිකාවේ සහවරයින් වන, බ්‍රිතාන්‍යය, ප්‍රජාසාය හා පර්මනිය වැනි, ඉරානයේ බෙහෙවින් ආයෝජනය කර ඇති, සිවිසුමේ අනෙක් පාර්ශවකරුවන්ගේ විරෝධයට ලක්වන පියවරකි.

අවසානයේ දී අමෙරිකානු කොන්ග්‍රස් මන්ඩලය 2015 ගිවිසුමට එකග වුව ද ගිවිසුමේ කොන්ඩේසි වලට අනුකූලව ඉරානය කටයුතු කරන්නේ දැයි ජනාධිපති සැම තෙමසකටම වරක් කොන්ග්‍රසයට සහතික විය යුතුය. වොෂින්ටන් පෝස්ට්‍රෝ පුවත්පතට අනුව, රුලු අවසන් දිනය වන ඔක්තෝබර් 15 දාට පෙර ව්‍යුත්පාදී, ඉරානය පිළිබඳව ලබන සතියේදී ප්‍රධාන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයක් කිරීමට සුදානම් වේ.

ව්‍යුත්පාදී ඉරානය අනුකූල නොවන බව කියා සිටියෙනාත්, කොන්ග්‍රසයට, ගිවිසුම කධිකප්පල් කරමින් දරුණු සම්බාධක යල පැහැවැමට හැකිය. එවන් පියවරක්, ඉරානය අනුකූලව කටයුතු කරන්නේය යන ජාත්‍යන්තර බලශක්ති ආයතනයේ තීරනය සමග ගැටෙන අතර වෙශෙරානය සමග පමනක් නොව, රැකියාව හා විනය සමග මෙන්ම ප්‍රමුඛ යුරෝපීය බලවතුන් සමග ද ආතතිය නාටකාකාර ලෙස ඉහළ නංවතු ඇත.

තෙමසකට පෙර ව්‍යුත්පාදී, ඉරානයේ අනුකූලතාව යල සහතික නොකරන බවට තර්ජනය කළේය. එපමනක් නොව මුහුන බේරාගැනීමේ මෙවලමක් ලෙස කටයුතු කරන තමන්ගේ ප්‍රමුඛ උපදේශකයින් ලබා ද එසේ කළ යුතු යයි ප්‍රකාශ කරවාගත් බව වාර්තා විය. වොෂින්ටන් පෝස්ට්‍රෝ පත්‍රය ඇගුවුම් කළේ, විලරසන්, මැටිස් හා අනුකූත් අය යෙත් එමෙසම කටයුතු කිරීමට උත්සාහ කරනු ඇති බවය. විලරසන් 4දා වාර්තාකරුවෙන් අමතා පැවුසුවේ: “අපට ජනාධිපති වෙත රෙකමදාරවෙක් කිරීමට සිදුවනු ඇත. ඉදිරියට යන්නේ කෙසේදැයි අපි ඔහුට අදහස් කිපයක් ඉදිරිපත් කරන්නෙමු.”

සෙනේට් විදෙස් සම්බන්ධතා කම්ට්‍රුවේ සහාපති රුපබලිකානු සෙනේට් සහික වොම් කේකර්, ව්‍යුත්පාදී ආන්ඩ්‍රූල ද සමස්තයක් ලෙස දේශපාලන සංස්ථාපිතයම තුළ පැහැගී ඇති ගැඹුරු මතහේද සලකුනු කළේය. තමන් විලරසන්ට සහාය දක්වනවාදැයි 4දා ඔහුගෙන් විමසු කළ කේකර් පැවුසුවේ, “විලරසන්, මැටිස් හා (බවල මන්දිරයේ කාර්ය මන්ඩල ප්‍රධානී පෝන්) කෙලී, කන්ඩායමක් ලෙස අප ව්‍යසනයකින් ඉවත්කර ගැනීමට උදාව් වන අතර මම මුළුමනින්ම ඔවුන්ට සහයෝගය දක්වමි. මුළුමනින්ම” යනුවෙති.

විලරසන්, මැටිස්, කෙලී හා අනෙකුත් අය අමෙරිකානු පාලක පන්තිය තුළ සිටින යම් වර්ගයක යුද විරෝධ කන්ඩායමක් ලෙස සැලකීම මුළුමනින්ම වැරදුදුක් වනු ඇත. ඒ සියල්ලෝම, දැනීට ඉරාකයේ, සිරියාවේ හා ඇග්‍රනිස්ටානයේ කේරිගෙන යන සාපරාධි යුද්ධ වලටත්, ආකියාවේ හා යුරෝපයේ යුද්ධය සඳහා සිදුවන ඉහළ සුදානම්වත් පිවුබලය දෙනි. රට පවහැනී ලෙස අමෙරිකාව, එකකින් පසුව තවෙකක් වශයෙන් අර්ඩුද වලට මුහුන දෙදුදී, තව යුද්ධ ගෙනයාමේ හා ඒ සඳහා යෝග්‍ය කාලය පිළිබඳ තියුණු මතහේද එමෙහෙනට පැමිණෙමින් තිබේ.

ව්‍යුත්පාදී වුනු පිනිස රැකියාව, 2016 ජනාධිපතිවරනයට මදිහත් ව්‍යුතාය යන වෝද්‍යාව මුළුකරගෙන ගෙන යන කටුක ව්‍යාපාරය, අමෙරිකාවේ ගේලීය ආධිපත්‍යයට විශාලම තර්ජනය රැකියාව ද විනය ද යන්න මත පනී නැගී ඇති තියුණු මතහේද පිළිබැඳු කරයි. අවසාන ව්‍යුහයේදී ව්‍යුත්පාදී පාලනයේ ඉවත්ව නැති හා ගැයිස්ට් ස්වර්පය, සිය එළිභාසික පරිභාතිය තම එදිරිවාදීන්ගේ වියුම් වලක්වා ගැනීමට මංමුලාසහගත ලෙස, මිලටර් බලය මත වාරුවේ සිටින අමෙරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයේ අර්ඩුයෙහි ප්‍රකාශනයයි.

බවල මන්දිරයේ දේශපාලන ව්‍යසනය හා කැලෙඩීම, කොරියානු අර්ධදේශීය තුළ තවත් ව්‍යසනකාරී යුද්ධයක් කරා අමෙරිකාව හැරෙමින් සිටින බවට අනුරුද ඇගුවුමකි. උතුරු කොරියාවට යල යලත් තර්ජනය කිරීම තුළින් හිතාමතාම ආතතිය ගිනිඅවුලුවන ව්‍යුත්පාදී ආන්ඩ්‍රූල, හිතාමතා හෝ අභ්‍යන්තරයේ සිදුවීමක් ගැටුමකට පරිවර්තනය වීමේ තත්වය නිර්මානය කර ඇති.